

Ondersteuningsprofiel
Passend Onderwijs
Basisonderwijs
SWV 22.01

Schooljaren 2018 t/m 2020

Versie 14-01-2020

Vaststellings- en besluitvormingsprocedure

functionaris	fasering	Periode tot
Intern begeleiders	Ontwikkeling/ concept	Mei 2018
MT en intern begeleiders	Vaststelling van document	Juni 2018
MT groot	Informereren over document	Juli 2018
team	Informereren over document	Augustus 2018
MR	Ter instemming	September 2018
Werkgroep ICT	Publicatie website	Oktober 2018
Intern begeleiders	Bijstelling SOP	September 2020

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Algemene Gegevens	5
2.1	Contactgegevens	6
2.2	Onderwijsvisie/schoolconcept	7
2.3	Kengetallen leerlingpopulatie huidig schooljaar en afgelopen 3 schooljaren	9
3.	Basisondersteuning	12
3.1	Preventieve en licht curatieve interventies	12
3.2	Onderwijsondersteuningsstructuur	13
3.3	De samenstelling van het team	15
3.4	Samenwerkingsrelaties van de school	18
3.5	Planmatig handelen	20
3.6	Basiskwaliteit van het onderwijs	23
4.	Extra ondersteuning: Ondersteuningsarrangementen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften	24
4.1	Leer- en ontwikkelingsondersteuning	26
4.2	Fysiek medische ondersteuning	28
4.3	Sociaal-emotioneel en gedragsondersteuning	30
4.4	Ondersteuning in de thuissituatie	31
5.	Aanmelding nieuwe leerlingen	32
6.	Conclusie	34
	Bijlage 1	34

1. Inleiding

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel van OBS Ter Borch.

Dit profiel beschrijft de wijze waarop onze school de basisondersteuning vormgeeft en welke extra ondersteuning onze school biedt en in de toekomst wil gaan bieden.

Het schoolondersteuningsprofiel is onderdeel van een breder kader met de overkoepelende term passend onderwijs. Elke school is aangesloten bij een samenwerkingsverband. OBS Ter Borch behoort bij het samenwerkingsverband 22.01. Binnen het samenwerkingsverband maken de besturen met elkaar afspraken over de manier waarop alle leerlingen in het samenwerkingsverband zo goed mogelijk de passende ondersteuning kunnen krijgen die ze nodig hebben.

Uitleg van de diverse termen

Passend onderwijs

Passend onderwijs is de nieuwe manier waarop onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, wordt georganiseerd. Het gaat om zowel lichte als zware ondersteuning.

Bijvoorbeeld extra begeleiding op school, aangepast lesmateriaal, hulpmiddelen of onderwijs op een speciale school. Passend onderwijs is dus geen schooltype; kinderen zitten niet “op” passend onderwijs. Scholen werken met elkaar samen in samenwerkingsverbanden. De scholen in het samenwerkingsverband maken onderling afspraken over hoe ze ervoor kunnen zorgen dat alle leerlingen onderwijs krijgen dat bij ze past.

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Iedere school stelt een schoolondersteuningsprofiel op. In dit profiel beschrijft de school welke ondersteuning de school kan bieden en hoe deze ondersteuning is georganiseerd. De school moet minimaal de basisondersteuning die in het samenwerkingsverband is afgesproken realiseren. Daarnaast kan de school extra ondersteuning aanbieden. Het SOP speelt een rol in het toelatingsbeleid van de school.

Basisondersteuning

Dit is door het samenwerkingsverband afgesproken onderwijszorg die een school aan alle leerlingen moet kunnen bieden. De basisondersteuning wordt vastgelegd in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. De basisondersteuning is niet landelijk vastgesteld; samenwerkingsverbanden bepalen zelf het niveau van basisondersteuning die de scholen binnen het samenwerkingsverband bieden. De basisondersteuning moet voldoen aan door de onderwijsinspectie vastgestelde normen.

Baaiszorgteam

Per 1 augustus 2014 is er op niveau van de Stichting een BaaisZorgTeam (BZT) ingericht. Het BZT-team wordt gevormd door vier personen: een ambulant begeleider ex-cluster 3, een ambulant begeleider/orthopedagoog ex-cluster 4, een bovenschoolse eigen coördinator passend onderwijs en een coördinator/aanspreekpunt.

De taken/werkzaamheden van dit bovenschoolse zorgteam zijn:

- o Ondersteunen van de CPO-er van de scholen van de Stichting bij alle ondersteuningsvragen
- o Adviseren bij het opstellen van het deskundigenadvies bij eventuele verwijzingen.
- o Bevorderen van deskundigheid van leerkrachten/schoolteams op het gebied van ondersteuning.
- o Beoordelen (en toedelen) van middelen voor specialistische ondersteuningsvragen van de scholen.

2. Algemene gegevens

2.1 Contactgegevens

OBS Ter Borch
Borchsingel 41
9766PP Eelderwolde
directieobsterborch@stichtingbaasis.nl

Unitdirecteur: Bert Wansink
Unitcoördinator: Anneke Dalmolen
Coördinatoren Passend Onderwijs (CPO-ers) : Alice Meertens en Jittie Hoekstra

2.2 Onderwijsvisie/schoolconcept

Situering van de school

Onze school was meer dan 100 jaar in Paterswolde gehuisvest. In de laatste jaren groeide de school door de bouw van de wijk Ter Borch. Sinds augustus 2009 is onze school gehuisvest in de prachtige multifunctionele accommodatie (MFA) Borchkwartier. Hier werd met 12 groepen gestart, er waren 15 lokalen beschikbaar. Het gebouw biedt plaats aan onze openbare school en de kinder- en naschoolse opvang door Trias. Het gebouw heeft ruime gangen die we gebruiken als onderwijspleinen, een sporthal die in twee gelijke delen kan worden gebruikt, een speellokaal, een ontmoetingsruimte en voorzieningen voor de kinderopvang en buitenschoolse opvang. Daarnaast is de school in het bezit van een eigen technieklokaal en bibliotheek.

Waar staat de school

De school heeft in de afgelopen jaren een enorme groei doorgemaakt van 12 groepen in 2009 naar momenteel 22 groepen. De piek in de groei vlakt af, maar de groei naar 23/24 groepen is reëel. Met ingang van het schooljaar 2016/ 2017 is tijdelijke huisvesting ontwikkeld, omdat de ruimte in het Borchkwartier hiertoe niet toereikend is. Deze huisvesting zal voor een periode van 10-15 jaar nodig zijn. Uit tevredenheidsonderzoeken blijkt dat de school bij zowel ouders als leerkrachten goed bekend staat. Was het voedingsgebied voor de school aanvankelijk vooral de directe omgeving van de school (wijk Ter Borch in Eelderwolde), de afgelopen jaren zien we dat het voedingsgebied groter wordt. Onze leerlingen komen in toenemende mate uit de aanpalende wijken van de stad Groningen (Piccardthof, Hoornse Wijk, Wijert Zuid).

De grootte van de school

Wij zijn een groeiende school met op dit moment ongeveer 530 leerlingen, verdeeld over 22 groepen. Er werken 42 personeelsleden waaronder 32 groepsleerkrachten, 2 vakleerkrachten gymnastiek, 1 combinatiefunctionaris, 4 bouwcoördinatoren, 2 coördinatoren passend onderwijs, 1 specialist hoogbegaafdheid, 2 onderwijsassistenten en een administratief medewerkster.

De schoolleiding bestaat uit een unit-directeur en een unit coördinator.

Missie en visie van onze school

Als obs Ter Borch staan we samen sterk om kinderen in een veilige omgeving te

inspireren tot leren met plezier!

Onze activiteiten richten zich op het aanbieden van kwalitatief goed en passend onderwijs in een sfeer van wederzijds respect, waardering en verdraagzaamheid. Door middel van onderstaande kernwaarden willen wij voldoen aan de basisbehoeften van het kind (relatie, autonomie en competentie) en ons motto, inspireren tot leren met plezier, daadwerkelijk vormgeven.

Talentontwikkeling voor alle leerlingen en leerkrachten

Op onze school willen wij, door het creëren van een stimulerende omgeving en door rekening te houden met de individuele verschillen, onze leerlingen een zo breed mogelijke vorming meegeven. Het ontdekken en laten ontwikkelen van de talenten van ieder kind heeft onze speciale aandacht. Ons schoolklimaat is gericht op talentontwikkeling van zowel leerling als leerkracht.

Kinderen voelen zich veilig en prettig

Wij vinden het belangrijk dat de kinderen zich veilig en thuis voelen op onze school. Zo ontwikkelen de kinderen zelfvertrouwen, een eigen mening en leren ze verantwoordelijk te zijn voor hun eigen handelen. In ons onderwijs zijn wij erop gericht om op een speelse en kindgerichte manier de sociale vaardigheden van onze leerlingen te bevorderen.

Leren met het hoofd, hart en handen

Kinderen leren zowel alleen als met anderen samen. Wij willen kwalitatief goed en boeiend onderwijs bieden als het gaat om lezen, schrijven, het zich kunnen uitdrukken in de Nederlandse en Engelse taal en het kunnen werken en spelen met getallen. Er is aandacht voor de brede ontwikkeling van het kind met techniek, wereldoriëntatie, ICT, creatieve ontwikkeling, cultuureducatie, bewegingsonderwijs als ook kunstzinnige vorming. De sociaal emotionele ontwikkeling van elk kind heeft een belangrijke rol in ons onderwijs.

Inspelen op verschillen in aanleg, tempo en belangstelling

Onze school verzorgt onderwijs waarbij rekening gehouden wordt met verschillen tussen kinderen (passend onderwijs). Dit zijn verschillen in belangstelling, aanleg en tempo. Deze verschillen worden gezien als uitgangspunt voor leren. Dit vraagt om vormen van differentiatie. We proberen zoveel mogelijk elk kind op maat te helpen. Kindgericht werken betekent dan ook meer individuele aandacht voor het kind.

Professionele en positieve leerkrachten

Onze leerkrachten hebben een professionele en positieve houding. Zij organiseren en richten de leeromgeving zo in dat er handelings- en opbrengstgericht gewerkt kan worden. Het is de leerkracht die 't doet!

Ouders zijn een belangrijke partner

We vinden het belangrijk om als school samen met de ouders en verzorgers verantwoordelijkheid te dragen voor de ontwikkeling van het kind. We brengen kinderen in gezamenlijkheid het besef bij van de verschillende normen en waarden in onze samenleving.

De koers en strategische keuzes voor de periode 2015-2019

Er is m.i.v. vorig schooljaar een schoolplan voor de periode 2015-2019 ontwikkeld. Hierin beschrijven we de doelen die we met ons onderwijs nastreven. We willen u een inkijk geven in onze voornemens voor de komende schooljaren.

Obs Ter Borch staat bekend om haar onderwijskwaliteit. De school wil dit continueren en optimaliseren. Daarnaast kiest de school bewust om werk te maken van talentontwikkeling. Om kinderen goed toe te rusten voor hun toekomst is het van belang dat ze hun talenten in de breedte en diepte kennen en kunnen ontwikkelen op school. Het geeft hen goede mogelijkheden om zelfstandig en in relatie met anderen te werken en leven om zodoende hun eigen plek te vinden. Dit vraagt om vernieuwing en groei en heeft onder meer consequenties voor de rol en vaardigheden van leerkrachten en de schoolorganisatie. We streven naar boeiend onderwijs waarbij we een geschikte, rijke leeromgeving voor kinderen creëren.

De wereld waarin we leven verandert voortdurend. We willen als school meegaan met nieuwe ontwikkelingen en vinden het een uitdaging om hierbij onze bijdrage te kunnen leveren. Wij willen deuren openen, talenten ontdekken en meegaan met nieuwe ontwikkelingen. Vanuit opbrengstgericht handelen, richten we ons vizier op een talentgerichte leeromgeving!

Als koers voor de komende jaren kiezen we ervoor de talenten van ieder kind tot bloei te laten komen. Dat gaat niet in één jaar, we kiezen voor een gedegen ontwikkeling waarbij de belangrijkste pijlers zijn dat we ons onderwijs vernieuwen, boeiend maken en dat het leerproces meer gedifferentieerd plaats vindt en het kind en zijn/haar talent als vertrekpunt heeft.

Zo komen we tot de volgende **drie speerpunten** voor de komende jaren:

1. Hoogwaardige onderwijskwaliteit
2. Boeiend talent-ontwikkelen onderwijs
3. Kind aan Zet

2.3 Kengetallen leerling populatie huidig schooljaar en afgelopen 3 schooljaren.

In deze paragraaf zijn de feitelijke gegevens over de leerling populatie opgenomen. Het geeft een goed beeld van de omvang van onze school en de ervaring die het team heeft met het begeleiden van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Kengetallen leerlingaantallen

Kengetallen	17-18	18-19	19-20
Aantal leerlingen op teldatum (1 oktober)	523	523	507
Percentage leerlingen met leerlinggewicht op teldatum (1 oktober)	0	0	0
Aantal leerlingen dat is uitgestroomd naar het SBO	0	0	0
Aantal leerlingen dat is uitgestroomd naar het SO	0	0	0
Aantal leerlingen dat is ingestroomd via het SBO	0	0	0
Aantal leerlingen dat is ingestroomd via het SO	0	0	0

Kengetallen en opbrengsten

Kengetallen	17-18	18-19	19-20
Aantal leerlingen met een kleuterverlenging (leerlingen in groep 3 die op 1 oktober zeven jaar zijn en dus 2,5 jaar hebben gekleuterd, exclusief de zittenblijvers in groep 3)	7 64 lln totaal	4 65 lln totaal	61 lln totaal
Aantal leerlingen met een kleuterperiode van 1,5 jaar (leerlingen die geboren zijn tussen 1 oktober en 31 december en 1,5 jaar hebben gekleuterd).)	4 64 lln totaal	3 65 lln totaal	
Aantal doublures in groep 3 t/m 8	5	11	9
Aantal leerlingen in groep 8 met een OPP voor taal en rekenen met maximaal uitstroom groep 7	0	0	2

Kengetallen en uitstroom VO

Kengetallen	17-18	18-19	19-20
Aantal leerlingen dat uitstroomde naar VO	63	75	
Aantal leerlingen dat vanuit groep 8 uitstroomde naar praktijkonderwijs	0	0	
Aantal leerlingen dat vanuit groep 8 uitstroomde naar Leerweg ondersteunend onderwijs (LWOO)	0	0	
Aantal leerlingen dat vanuit groep 7 uitstroomde naar praktijkonderwijs	0	0	
Aantal leerlingen dat vanuit groep 7 uitstroomde naar VO	0	0	
Aantal leerlingen dat uitstroomde naar VMBO BB/KB	0	1 %	
Aantal leerlingen dat uitstroomde naar VMBO GL/ TL	14 %	12 %	
Aantal leerlingen dat uitstroomde naar MAVO/HAVO	6 %	14 %	
Aantal leerlingen dat uitstroomde naar HAVO	11 %	5 %	
Aantal leerlingen dat uitstroomde naar HAVO/VWO	25 %	24 %	
Aantal leerlingen dat uitstroomde naar VWO/Gymnasium	43 %	44 %	

Opbrengsten

De resultaten op de Cito eindtoetsen van de afgelopen drie jaren zien er als volgt uit:

Schooljaar	Gemiddelde schoolscore
2015-2016	540,5
2016-2017	539,1
2017-2018	541,2
2018-2019	539,6
2019-2020	

Het landelijk gemiddelde ligt ieder jaar rond 535.
Dit komt overeen met een advies VMBO-TL (=theoretische leerweg).

Kengetallen zorgplicht en passend onderwijs

kengetallen	17-18	18-19	19-20
Aantal ingeschreven leerlingen dat gedurende het schooljaar zonder geldige reden een aaneengesloten periode van 4 weken geen onderwijs volgde (“thuiszitters”)	1	0	
Aantal leerlingen met toelaatbaarheidsverklaring voor het SBO	0	0	
Aantal leerlingen met toelaatbaarheidsverklaring voor SO cluster 3	0	0	
Aantal leerlingen met toelaatbaarheidsverklaring voor SO cluster 4	0	0	
Aantal leerlingen met extra ondersteuning SWV	0	0	
Aantal leerlingen dat tijdelijk geen onderwijs volgt op onze school, maar geplaatst is in een crisis- of observatieplaats	0	0	
Aantal leerlingen dat ondersteuning krijgt vanuit cluster 1 (visueel)	0	0	
Aantal leerlingen dat ondersteuning krijgt vanuit cluster 2 (auditief)	0	0	
Aantal leerlingen met een dyslexieverklaring	12	5	5
Aantal leerlingen met een dyscalculieverklaring	0	0	0
Aantal leerlingen met DSM V indicatie (ADHD, ASS)	9	6	4
Aantal leerlingen dat versnelt (aantal leerlingen groep 3 t/m 8) dat dit schooljaar versneld is doorgestroomd)	1	3	4
Aantal leerlingen met vastgestelde hoogbegaafdheid	4	6	4
Aantal leerlingen met een vastgestelde verminderde intelligentie (>80)	1	1	1

3. Basisondersteuning

3.1 Preventie en lichte curatieve interventies

Hier worden de voorzieningen die in de basiszorg beschikbaar zijn voor alle leerlingen beschreven. Dit zijn de voorzieningen die de school zelf zonder hulp van externe specialisten kan inzetten ten behoeve van de leerlingen.

Zorgbehoefte	interventies
Vroegtijdige signalering van leer- en opvoedproblemen	<ul style="list-style-type: none"> - We hanteren het Cito leerlingvolgsysteem - We hebben 3 keer per jaar een groepsbespreking en een leerlingbespreking - 4 x per jaar is er een ZAT-overleg (schoolarts, verpleegkundige van de GGD , schoolmaatschappelijk werk en CPO-er
De zorg voor een veilig schoolklimaat	<ul style="list-style-type: none"> - We werken met een pestprotocol - Het gehele team is geschoold en bevoegd om de Kanjerlessen te geven. - Sociaal veiligheidsbeleid is vastgesteld.
Een aanbod voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie	<ul style="list-style-type: none"> - We werken met een dyslexieprotocol. - We maken gebruik van het landelijk vastgestelde ERWD-protocol - Leerlingen vanaf groep 6 met zeer ernstige dyslexie mogen werken met SPRINT. Er is een SPRINT coördinator aanwezig op school.
Een afgestemd aanbod voor leerlingen met meer of verminderde intelligentie	<ul style="list-style-type: none"> - We werken met het Activerende Directe-Instructiemodel. Dit komt tegemoet aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. - Extra materialen voor verlengde instructie (concrete rekenmaterialen, extra oefenstof etc) - We hebben een "pluskast" met extra materiaal voor leerlingen die meer aan kunnen per bouw - Er komt een plusklas (schooljaar 2018-2019) voor meerbegaafde leerlingen met een hulpvraag.
Toegankelijk schoolgebouw met aangepaste werk- en instructieruimtes en hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> - We hebben een nieuw schoolgebouw - We hebben een lift in de school - Het gebouw is rolstoelvriendelijk
Een protocol voor medische handelingen	<ul style="list-style-type: none"> - We werken met een protocol voor medische handelingen (Stichtingsbreed).

3.2 Onderwijsondersteuningsstructuur

Bij dit aspect van de basisondersteuning beschrijven we de expertise die in de school aanwezig is om interventies te plegen, de manier waarop dat in de school georganiseerd is en met welke onderwijs- en ketenpartners wordt samengewerkt.

Functies en taakprofielen binnen de school

Functie	Taken
Leerkracht	<ul style="list-style-type: none"> - Lesgeven - Helpt met schoolzaken organiseren - Vergadert met collega's en het management - Onderhoudt contacten met ouders en de intern begeleider - Iedere leerkracht is lid van minstens 1 werkgroep, naar gelang de werktijdsfactor - Verder verwijzen we naar de SBL –competentielijst (=Stichting Beroepskwaliteit Leerkracht)
<p>2 Coördinatoren Passend Onderwijs:</p> <p>1: De A-groepen 2: De andere groepen</p> <p>Tijd: 1: 2 dagen per week aanwezig 2: 4/5 dagen per week aanwezig</p>	<ul style="list-style-type: none"> - De functie van coördinator passend onderwijs is een LB-functie - Het coördineren van de zorg rond leerlingen (door AB'er, logopedist, smw etc.) op school - Benutting van de voorschoolse (zorg)informatie - Een goede overdracht (samen met de leerkracht van groep 8) naar het VO - Scholing organiseren over thema's als omgaan met lastig gedrag - Klassenmanagement - Gesprekken met ouders - Het zorgbeleid van de school (mee) formuleren - Het omgaan met privacygevoelige informatie - de coördinatie van het zorgteam op school.
Unit coördinator	<ul style="list-style-type: none"> - De functie van unit-coördinator is een LB-functie - Werkt onder directe verantwoordelijkheid van de directeur en stemt structureel af bij zaken die gemaakte afspraken en kaders te boven gaan. - Ontwikkelt mede beleidsplannen voor de school (integraal; koppeling van verschillende velden als onderwijs, financiën, strategie, personeel), denkt mee en adviseert bij de ontwikkeling van schoolbeleid. - Geeft leiding aan en coördineert het werken in de unit. - Overlegt, wisselt informatie uit en stemt af met externe contacten, voor zover het de eigen unit betreft. (NB: complexere contacten zoals onderhandelen, schoolbeleid verdedigen in de gehele school of richting bestuur, is een directieaangelegenheid.) <p>Tijd: 4 dagen per week aanwezig</p>
Unit directeur	<ul style="list-style-type: none"> - Formuleert en implementeert een missie, beleid en strategieën. - Stelt onderwijskundige doelen en standaarden vast. - Bestuurt en coördineert de onderwijskundige, administratieve en financiële zaken van een basisschool. - Houdt toezicht op het personeel, inclusief leidinggevenden, ondersteunend personeel, leraren, etc. - Ziet toe op de ordehandhaving binnen de school. - Overlegt met personeelsleden, bijv. om advies of verklaringen te geven of om procedurele vragen te beantwoorden. - Evalueert het werk van leraren, bijv. door klassenbezoek, het observeren van lesmethoden, het beoordelen van lesdoelen en lesmateriaal. - Heeft de leiding over werving en training van personeelsleden. - Ziet toe op het onderhoud van de schoolfaciliteiten. - Stelt rapporten op over verschillende onderwerpen, zoals aanwezigheid, activiteiten, planning en personeelsdossiers. <p>Tijd: 4 dagen per week aanwezig</p>

De groepsaanpak

Onze school kent een systeem waarbij de groepsinstructie als uitgangspunt dient. Vanuit de groepsaanbieding en instructie, waarbij veel interactie plaats vindt tussen leerkracht en leerling, maar ook tussen leerlingen onderling, kiest de leerkracht waar nodig voor verlengde instructiemomenten waarbij kleine groepjes leerlingen of individuele leerlingen waar nodig geholpen worden. Op die momenten werken de andere kinderen zelfstandig aan hun opdracht. De aanpak op OBS Ter Borch is erop gericht, de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces te laten doormaken en de school in acht aaneengesloten jaren te laten doorlopen.

De kerndoelen die de overheid ons stelt, zijn leidend en die willen wij in principe met alle leerlingen halen. Hierbij rekening houdend met een veilige (leer)omgeving en de onderwijsbehoeften van het individuele kind.

De groepsindeling

Op onze school streven we ernaar dat kinderen die als vierjarige op school komen in de kleuterperiode, zoveel mogelijk in dezelfde groep en bij dezelfde leerkracht(en) blijven. Na de kleuterperiode, vindt er vrijwel altijd een herindeling plaats.

In de groepen 1 en 2 werd er nog spelend geleerd, in groep 3 gaan we meer naar methodisch leren. Dit stelt bepaalde eisen aan de groepssamenstelling. Daarnaast is het goed voor een aantal kinderen om eens in een nieuwe groep te komen. Er kunnen weer nieuwe relaties opgebouwd worden. Een van de mogelijkheden van onze schoolgrootte is dat we kritisch kunnen kijken naar de samenstelling. We hebben de kans om leerlingen te laten wisselen van groep. Als het evenwicht in de groep wat minder goed is, heeft de school de mogelijkheid dat wat te 'sturen'.

De groepsindeling vanaf groep 3 is gebaseerd op het leerstof-jaarklassen systeem. Dit betekent, dat waar mogelijk, de leerlingen in leeftijdsgroepen bij elkaar worden geplaatst. Hierbinnen is aandacht voor de onderwijsbehoeften van de individuele leerling. Bij de vorming van alle nieuwe groepen voor een nieuw schooljaar geldt:

Bij twee parallelgroepen en combinatiegroepen wordt gestreefd naar een redelijke en evenwichtige verdeling (aantal jongens en meisjes, veel/minder aandacht nodig, rustig/wat drukker, onderwijsbehoeften, vriendjes enz.).

De indeling van de kinderen in groepen gebeurt na zorgvuldige afweging van onderwijskundige en pedagogische motieven met in achtneming van bovenstaande richtlijnen. Soms wordt informatie die in contactgesprekken met ouders eventueel naar voren is gekomen, betrokken in de overwegingen. In het protocol "Doorstroming in de basisschool" staat nauwkeurig omschreven aan welke eisen een leerling zou moeten voldoen om naar een volgende groep te kunnen. Dit protocol ligt ter inzage bij de directie.

De groeps grootte

Het beleid van de school is er op gericht om de formatie en zorg daar in te zetten waar dit het meest nodig is. We streven er vooral in de onderbouw (1 t/m 4) naar om de groepen zo klein mogelijk te houden. De consequentie hiervan kan zijn dat de groepen in de midden- en bovenbouw hierdoor in verhouding groter zijn. Dit is overigens conform landelijk beleid.

We proberen de grootte van de groepen te beperken. Een en ander is altijd afhankelijk van factoren als toeloop of de leeftijdsopbouw van de kinderen binnen de school. In overleg met de medezeggenschapsraad wordt jaarlijks een nieuwe groepsindeling vastgesteld.

Uitgangspunten zijn hier het aantal beschikbare formatieplaatsen, een evenwichtige verdeling van het aantal kinderen per groep en de beschikbare leslokalen. Stichting Baasis heeft hiervoor de normering groeps grootte opgesteld.

3.3: De samenstelling van het team

De schoolleiding

De schoolleiding van onze school is belast met de schoolorganisatie, schoolontwikkeling, personeelsbeleid, leerlingenadministratie, het aannemen van leerlingen en het financieel beheer. De unit-directeur is integraal eindverantwoordelijk voor de gang van zaken op school. Om deze taken uit te voeren is er naast de directeur een unit-coördinator aangesteld.

Het managementteam

Zowel voor respectievelijk de groepen 1-2 (onderbouw), de groepen 3-4 (tussenbouw), de groepen 5-6 (middenbouw) en de groepen 7-8 (bovenbouw) is een bouwcoördinator aangesteld.

De bouwcoördinator heeft als taak de leerkrachten te stimuleren en te ondersteunen en het schoolbeleid te implementeren in de bouwen. In vergaderingen wordt o.a. de organisatie van het onderwijs en het gebruik van methodes besproken.

De bouwcoördinatoren hebben samen met de schoolleiding zitting in het managementteam van de school.

De groepsleerkracht

De groepsleerkracht geeft dagelijks les, observeert de kinderen en registreert de vorderingen. Hij/zij is het eerste aanspreekpunt van de ouders. We streven er naar dat er niet meer dan twee leerkrachten voor een groep staan. Leerkrachten voeren wekelijks, zowel schriftelijk als mondeling, overleg over de dagelijkse gang van zaken in hun groep. Er zijn regelmatig bouw- en teamvergaderingen.

Naast de zorg voor de eigen groep vervult elke leerkracht ook groep overstijgende taken in en buiten de school.

De Coördinator Passend Onderwijs (CPO-er)

Op onze school zijn twee CPO-ers voor respectievelijk 2 en 4 dagen aangesteld. Zij zijn belast met de coördinatie van de zorg en hebben geen lesgevende taken. Eenmaal per drie weken vindt er een CPO- directie overleg plaats.

Daarnaast behoort tot hun taken:

- de begeleiding en coaching van leerkrachten
- zorg voor onderwijs op maat
- contacten met externe deskundigen
- onderwijsvernieuwing volgen en invoeren op het gebied van zorg.

De specifieke taakomschrijving kunt u lezen in het "Ondersteuningsprofiel" van de school.

Dit document ligt ter inzage bij de schoolleiding.

De vakleerkracht lichamelijke oefening

De vakleerkrachten lichamelijke opvoeding verzorgen twee keer per week de gymlessen voor de groepen 3 t/m 8.

De administratief medewerker

Onze school beschikt over een administratief medewerker die de leerlingenadministratie verricht en andere administratieve taken uit handen van de directie neemt.

Gecertificeerde expertise binnen de school

Specialisme	Diploma?	Opmerkingen
Specialist dyslexie	nee	
Specialist dyscalculie	nee	1 CPO-er heeft in 2014 als onderzoeksassistent meegewerkt aan een project van de Hogeschool Utrecht (onderwerp: dyscalculie en het ERWD-protocol). Beide CPO-ers hebben workshops over dyscalculie gevolgd.
Specialist lezen	ja	Op Obs Ter Borch zijn er 4 lees-coördinatoren en 1 leesspecialist.
Specialist rekenen	nee	
Specialist motorische remedial teaching	Ja Vakleerkracht gymnastiek	De vakleerkrachten gym verzorgen 1x per jaar de screening.
Specialist remedial teaching	Ja (3)	De unit Coördinator, de CPO-er en een leerkracht hebben de opleiding Master SEN met als richting remedial teaching (leerproblemen) afgerond.
Specialist meer- en hoogbegaafdheid	Ja (1)	De school heeft 1 specialist op gebied van meer- en hoogbegaafdheid. Het team heeft één of meer workshops of scholing op dit gebied gevolgd.
Specialist gedrag	nee	Het team heeft meerdere workshops en cursussen gevolgd over de meest voorkomende gedragsproblemen zoals ADHD, ASS, NLD, DCD etc.
Coach	Ja (3)	1 CPO-er is professioneel coach en heeft de opleiding tot practitioner Beeldbegeleider afgerond. Daarnaast hebben de andere CPO-er en een bouwcoördinator de opleiding "resultaat gericht coachen" afgerond. Er is 1 leerkracht gecertificeerd kindercoach.

3.4: Samenwerkingsrelaties van de school

OBS Ter Borch werkt nauw samen met diverse instanties.

Als het gaat om “zorg” voor leerlingen dan vinden we dit ook noodzakelijk. We vinden het belangrijk om te weten wat een leerling bijvoorbeeld aangeboden krijgt bij een dyslexiebureau en of we als school daar iets in kunnen betekenen.

Met onderstaande instanties werken we als school veel samen:

- **Baasiszorgteam**

In eerste instantie zullen we bij leerlingen die extra zorg nodig hebben een beroep doen op ons Baasiszorgteam. In dit team zitten deskundigen van verschillende disciplines. Leden van het Baasiszorgteam kunnen leerlingen observeren, didactische onderzoeken doen, intelligentieonderzoeken afnemen etc. Ook kan de intern begeleider om extra ondersteuning vragen in de vorm van een onderwijsassistent of extra hulpmiddelen. Het Baasiszorgteam beslist hier dan over. Ouders zijn er altijd van op de hoogte als we hulp inschakelen van het Baasiszorgteam.

- **Samenwerking met scholen van Voortgezet Onderwijs**

Onze school streeft naar een “warme overdracht” met de verschillende scholen van het Voortgezet Onderwijs. Ook vindt hier een terugkoppeling plaats ten aanzien van het welbevinden en de prestaties van oud-leerlingen in het Voortgezet Onderwijs.

- **Samenwerking met verslavingskliniek De Borch**

De naast gelegen kliniek de Borch vangt ouders met kinderen op waarvan een ouder te maken heeft met verslavingsproblematiek. De kinderen die de basisschoolleeftijd hebben worden vervolgens ingeschreven op onze school. Voordat de leerlingen daadwerkelijk worden aangenomen zal het zorgteam eerst met de medewerkers van De Borch bespreken of wij kunnen voldoen aan de onderwijsbehoeften van deze kinderen. In incidentele gevallen zal onze school geen geschikte plek zijn en dan zal er gekeken moeten worden naar alternatieve scholen.

- **Samenwerkingsverband Passend Onderwijs 22.01**

Ter Borch valt onder dit samenwerkingsverband.

Het samenwerkingsverband is een vereniging van 11 schoolbesturen van alle schoolbesturen in de regio Assen, Tynaarlo, Midden-Drenthe en Aa- en Hunze. Het samenwerkingsverband heeft tot doel een samenhangend geheel van zorgvoorzieningen binnen en tussen basisscholen en in samenwerking met speciale scholen voor basisonderwijs te realiseren en wel zodanig dat zoveel mogelijk leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken.

Je zou ook kunnen zeggen dat het samenwerkingsverband zich tot doel heeft gesteld scholen te ondersteunen zodat alle kinderen op de aangesloten scholen zorg op maat krijgen.

- **Centrum Jeugd en Gezin**

Vanuit de overheid wordt het “*Centrum Jeugd en Gezin*” vormgegeven. De CPO-er van de school vervult via het Zorg Advies Team, (ZAT) een rol binnen dit CJG.

Vier keer per jaar is er een ZAT-overleg. In dit ZAT-team zitten de schoolarts, de GGD-verpleegkundige, schoolmaatschappelijk werk en de coördinator passend onderwijs.

In dit overleg worden “zorgleerlingen” besproken. Ouders van de desbetreffende kinderen zijn hier altijd van op de hoogte.

- **(Vergoede) Dyslexiebureaus zoals OCRN, Timpaanonderwijs, Molendrift en RID**

Als we vermoeden dat er sprake is van zeer ernstige, enkelvoudige dyslexie verwijzen we de ouders naar de vergoede dyslexiezorg. Voor de omgeving Eelderwolde komen de bureaus OCRN, Timpaanonderwijs en het RID dan in aanmerking. Ouders mogen zelf kiezen naar welk dyslexiebureau ze gaan.

- **Logopedisten**

Leerlingen van Stichting Baasis worden niet meer gescreend door een schoollogopedist. Dit gebeurt nu door de leerkracht(en) van groep 1 en 2. Bij vermoedens van een taal-spraakprobleem worden ouders verwezen naar een particuliere logopedist in de omgeving.

- **(Kinder)Fysiotherapeuten en ergotherapeuten**

Sommige leerlingen hebben problemen met de grove en/of de fijne motoriek. Als we dit signaleren verwijzen we de ouders door naar een (kinder)fysiotherapeut of ergotherapeut.

- **Opleidingsinstituten (Pabo, MBO Zorg en Welzijn)**

Onze school heeft een convenant afgesloten met de Pedagogische Academie, Hanzehogeschool Groningen. We nemen jaarlijks 4 studenten aan van de Pabo. Daarnaast is het mogelijk dat stagiaires van andere opleidingen (MBO Pedagogisch Werk) stage komen lopen, dit in overleg met de stage coördinator.

- **Bibliotheek**

OBS Ter Borch doet mee aan “*de bibliotheek op school*”. De bibliotheek brengt haar expertise en collectie de school binnen en gaat samen met de leerkrachten met het vrij lezen aan de slag. Op deze manier is er een zeer ruime en moderne collectie kinderboeken aanwezig op onze school.

- **Buitenschoolse opvang**

OBS Ter Borch is ondergebracht in een multifunctionele accommodatie. Dat betekent dat er in het gebouw ook voor-, tussen- en naschoolse kinderopvang aanwezig is. Deze opvang wordt gerealiseerd door BSO De Blokhut. Er is regelmatig overleg tussen school en De Blokhut.

3.5: Planmatig werken

Als een school planmatig werkt hanteert de school een goede manier om na te gaan welke onderwijsbehoefte leerlingen hebben. Op basis daarvan organiseert ze een passend onderwijsaanbod en evalueert dat regelmatig. Als het nodig is kan de school bovendien aanvullende expertise van buiten inschakelen.

Begeleidingsstructuur op OBS Ter Borch

Om alle kinderen zo goed mogelijk te volgen, hebben we het schooljaar in drie periodes verdeeld. Het volgen van leerlingen is een cyclisch proces. Op deze manier is de zorg voor leerlingen niet afhankelijk van toeval.

Tweemaal per jaar worden alle leerlingen geobserveerd en getoetst met methode onafhankelijke toetsen (Cito) door de groepsleerkracht. De resultaten worden omgezet in trendanalyses.

De toetsresultaten van een groep worden besproken met de CPO-er tijdens een groepsbespreking. Tijdens de groepsbespreking wordt niet alleen gekeken naar de toetsresultaten, maar ook naar de sfeer in de groep en naar het sociaal welbevinden van de leerlingen.

Alle opvallende leerlingen worden besproken tijdens een leerlingbespreking met de CPO-er. Een leerling kan om diverse redenen opvallend zijn (sociaal-emotioneel, cognitief, thuissituatie etc).

Al met al wordt de school op twee vaste momenten in zijn geheel doorgelicht op de zorgbegeleiding. Varen we nog de juiste koers of moeten we gaan bijstellen?

Met alle ouders is er drie keer per jaar een (formeel) overlegmoment.

In oktober/november vinden de “omgekeerde oudergesprekken” plaats. Dit betekent dat de ouders de gelegenheid krijgen om 10 minuten iets te vertellen over hun kind. Ouders krijgen hiervoor een uitnodiging.

In februari en juni vinden de andere formele gesprekken plaats. De leerkracht bespreekt dan de vorderingen van het kind met de ouders. Ook voor deze gesprekken krijgen alle ouders een uitnodiging.

Ouders die een kind hebben met een OPP (= een eigen leerlijn) krijgen een aparte uitnodiging. Bij deze gesprekken zal naast de leerkracht, de CPO-er ook vaak aanwezig zijn. We trekken voor deze gesprekken meer tijd uit dan voor de reguliere gesprekken.

Om alle (opvallende) kinderen zo goed mogelijk te volgen hebben we het schooljaar in vier periodes verdeeld.

Periode 1: Oktober/november	Periode 2: Januari/februari	Periode 3: Maart/april	Periode 4: Mei/juni
Groeps- en leerlingbespreking CPO-er en leerkracht. Hierbij staat het ingevulde groepsbesprekingsformulier van het voorgaande schooljaar centraal.	LVS toetsen afnemen door leerkracht	Tussenvaluatie individuele handelingsplannen en bijstellen indien nodig.	LVS toetsen afnemen door leerkracht.
Tussenvaluatie individuele handelingsplannen en bijstellen indien nodig.	Groeps- en leerlingbespreking met leerkracht en CPO-er. De leerkracht vult van te voren het groepsbesprekingsformulier in.	Evaluëren OPP's + het handelingsplan bijstellen indien nodig	Groeps- en leerlingbespreking met leerkracht en CPO-er. De leerkracht vult van te voren het groepsbesprekingsformulier in.
Evaluëren OPP's + het handelingsplan bijstellen indien nodig.	Analyse en monitoring van de LVS toetsen door de IB-er in Driedee. Bespreken trendanalyses met directie en team.		Analyse en monitoring van de LVS toetsen door de IB-er in Driedee. Bespreken trendanalyses met directie en team.
Omgekeerde oudergesprekken	-Opstellen groepsoverzicht -Opstellen individuele handelingsplannen Dit gebeurt door de leerkrachten.		-Opstellen groepsoverzicht -Opstellen individuele handelingsplannen Dit gebeurt door de leerkrachten.
.	Eindevaluatie OPP's + handelingsgedeelte bijstellen		Evaluëren OPP's + het handelingsplan bijstellen indien nodig.
	Oudercontacten 10-minuten gesprekken		Oudercontacten 10-minuten gesprekken

Ouders en school

OBS Ter Borch ziet ouders als belangrijke partners. We proberen onderwijs en opvoeding zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen. We houden elkaar goed op de hoogte en we streven naar een goede samenwerking.

De kinderen brengen een groot deel van de dag door op onze school. Hier vindt dan ook een groot deel van hun ontwikkeling plaats. De betrokkenheid van ouders bij het schoolgebeuren is daarom ook erg belangrijk. Hoe meer overeenstemming er bestaat tussen ouder en leraar in aanpak, hoe beter voor het kind. Wij vinden het dan ook essentieel dat er daarover tussen ouders en school duidelijkheid bestaat. Dit betekent dat er regelmatig overleg zal zijn tussen ouder(s) en de leerkracht. Te denken valt aan de 10-minuten gesprekken, de informatieavond en andere ouderavonden.

Ouders kunnen iedere dag op school terecht. Het liefst op afspraak na schooltijd.

Er zijn leerlingen die extra zorg nodig hebben. Extra zorg is bijvoorbeeld nodig bij leer- of gedragsproblemen. Maar kan ook nodig zijn bij hoogbegaafdheid of een auditieve beperking. Bij het begeleiden van deze leerlingen streven we als team om te werken met het principe van gedeelde verantwoordelijkheid.

Bij de samenwerking hebben ouders/verzorgers en leerkrachten rechten en plichten om de kinderen zo goed mogelijk te begeleiden. Ieder zal dat doen met zijn expertise.

Het eerste aanspreekpunt over de ontwikkeling van het kind is de groepsleerkracht. Bij zorgleerlingen is er ook een rol weggelegd voor de intern begeleider.

Bij de ontwikkeling van zorgleerlingen worden de ouders/verzorgers drie keer per schooljaar geïnformeerd. Bij deze gesprekken zijn de ouders, de groepsleerkracht en indien noodzakelijk ook de coördinator passend onderwijs aanwezig.

Voor leerlingen die extra zorg nodig hebben, wordt een handelingsplan of een ontwikkelingsperspectief geschreven. Waar het een meerwaarde heeft, denken de ouders mee bij het schrijven van dit plan.

3.6: Basiskwaliteit van het onderwijs

Dit aspect van de basisondersteuning verwijst naar het toezichtkader van de inspectie van het onderwijs en naar het meest recente oordeel van de inspectie van het onderwijs over de kwaliteit van de school.

Ook in het schooljaar 2017-2018 heeft de onderwijsinspectie onze school bezocht en beoordeeld. Voor het volledige inspectierapport van obs Ter Borch verwijzen we naar de website van de onderwijsinspectie (www.onderwijsinspectie.nl).

4. Extra ondersteuning: Ondersteuningsarrangementen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

---

In dit hoofdstuk van het schoolondersteuningsprofiel wordt omschreven welke extra (specifieke) mogelijkheden onze school heeft. Extra ondersteuning wordt omschreven in termen van “arrangementen” die al dan niet structureel onderdeel uitmaken van het onderwijsaanbod van de school.

4.1 Leer- en ontwikkelingsondersteuning

Huidige situatie. Wat doen/ kunnen we nu al?	Invulling
<p>De school biedt passende vormen van onderwijs voor</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Meer- en hoogbegaafde leerlingen ✓ Leerlingen met leesproblemen ✓ Leerlingen met rekenproblemen, <p>Dyslexie Leerlingen met (ernstige) dyslexie krijgen aanpassingen in hun lesaanbod, toetsen en instructie. Leerlingen met zeer ernstige dyslexie bieden we vanaf groep 6 de mogelijkheid om digitaal te werken met het programma SPRINT.</p> <p>Dyscalculie Leerlingen met dyscalculie krijgen aanpassingen in hun lesaanbod, toetsen en instructie.</p> <p>Begaafde leerlingen Meer- en hoogbegaafde leerlingen krijgen extra taken in de groep. Daarnaast is er voor meerbegaafde leerlingen met een hulpvraag vanaf schooljaar 2018/2019 een plusklas.</p>	<p><i>Deskundigheid</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Drie mensen met Master SEN (leerproblemen) - Leerkracht die gespecialiseerd is in hoogbegaafdheid - Alle leerkrachten hebben meerdere workshops en cursussen gevolgd over diverse leer- en ontwikkelingsproblemen. - Er is een leerkracht aanwezig op school die gespecialiseerd is in SPRINT (voor dyslectische leerlingen). - Alle leerkrachten hebben kennis van het ERWD-protocol (dyscalculie).
	<p><i>Aandacht en tijd</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Lesstof aanpassen voor leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie. - Compacten en verrijken voor meer- en hoogbegaafde leerlingen - In de ochtenden veel aandacht voor rekenen, taal, lezen en spelling.
	<p><i>Voorzieningen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Protocol leesproblemen en dyslexie - Protocol ERWD (dyscalculie) - Protocol hoog- en meerbegaafdheid - Computerprogramma Sprint voor leerlingen vanaf groep 6 met zeer ernstige dyslexie. - Pluskast met extra materialen voor meer- en hoogbegaafde leerlingen.

	<p><i>Gebouw</i></p> <p>Ons schoolgebouw heeft werkruimtes op de gang gecreëerd, zodat leerlingen zelfstandig aan de slag kunnen.</p>
	<p><i>Samenwerking</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Orthopedagoog en ambulante begeleider van Stichting Baasis - Samenwerking met diverse externe instanties.

Onze grenzen m.b.t. de zorg voor leer- en ontwikkelingsproblemen

In uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat wij het desondanks toch niet verantwoord achten om een leerling onderwijs op onze school te laten volgen, omdat er volgens ons een te groot gat zit tussen dat wat het kind nodig heeft aan goede begeleiding en ondersteuning en dat wat wij kunnen bieden (ook met extra externe hulp en ondersteuning). De leerling zal dan niet worden toegelaten.

Enkele belangrijke grenzen zijn:

- **Verstoring van het leerproces voor andere kinderen.** De grens is voor ons bereikt als de zorg aan de overige leerlingen in de groep in het gedrang komt omdat een leerling met een beperking en/of probleemgedrag te veel zorg qua tijd en de aandacht van een leerkracht vraagt. Het is dan niet meer mogelijk om kwalitatief goed onderwijs aan alle leerlingen in de groep te bieden.
- **Gebrek aan opnamecapaciteit (aantal).** Het aantal zorgleerlingen in een groep kan ook een reden zijn dat de school niet in staat is een leerling met ernstige leerproblemen (hieronder valt ook uitzonderlijke hoogbegaafdheid. Vergeleken met hoogbegaafde kinderen zijn de behoeften van uitzonderlijke begaafde kinderen extremer) of gedragsproblemen op te nemen. Door een te groot aantal zorgleerlingen is de leerkracht onvoldoende in staat om kwalitatief goed onderwijs te geven aan alle leerlingen.
- **Gebrek aan opnamecapaciteit (niveau).** Het aantal niveaus binnen een groep kan ook een reden zijn dat de school niet in staat is om leerlingen met ernstige leerproblemen of leerlingen met uitzonderlijke hoogbegaafdheid op te nemen. Het kan zijn dat er in de groep al op meerdere niveaus wordt gewerkt. Er is dan onvoldoende tijd en ruimte om nog een leerling op te nemen met een eigen leerlijn of een grote leerachterstand. De school kan dan niet de zorg leveren die de leerlingen nodig hebben.
- **Gebrek aan zelfstandigheid.** Een leerling die wordt aangemeld bij onze school, moet passend bij de leeftijd, een zekere mate van zelfstandigheid hebben. Het betekent dat leerlingen aan een taak kunnen werken, kunnen omgaan met uitgestelde aandacht en instructie kunnen verwerken. Er zal steeds worden gekeken of de leerling in de betreffende groep past en of er voldoende zorgruimte binnen die groep aanwezig is.

Ambitie: wat willen we bereiken?	Wat hebben we hier voor nodig?
<p>Het streven is naar meer expertise binnen de school op het gebied van dyslexie en dyscalculie.</p> <p>Effectief klassenmanagement</p> <p>Differentiatie naar onderwijsbehoefte</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Scholing op het gebied van dyslexie en dyscalculie (Masterniveau).

4.2 Fysiek medische ondersteuning

Huidige situatie. Wat doen/kunnen we al?	Invulling
<p>De afgelopen jaren hebben we geen leerlingen op school gehad met zeer ernstige fysieke problemen die rolstoelafhankelijk waren.</p> <p>We hebben wel ervaring met leerlingen met lichte hemiplegie en DCD</p>	<p><i>Deskundigheid</i> De school heeft ervaring met leerlingen met (lichte) hemiplegie en DCD. We hebben geen ervaring met leerlingen die structureel rolstoel gebonden zijn.</p> <p>We werken volgens het protocol “medicijnverstrekking en medisch handelen” van Stichting Baasis.</p> <p><i>Aandacht en tijd</i> Leerkrachten zijn in staat om leerlingen die slecht ter been zijn te begeleiden. Bij uitstapjes worden hulpouders ingeschakeld. Oudere leerlingen helpen elkaar. De leerkrachten hebben geen tijd om leerlingen te verschonen op school.</p> <p><i>Voorzieningen</i> Er zijn geen specifieke voorzieningen ingericht zoals een aankleedtafel of een rolstoelschommel. Er is wel een invalidentoilet aanwezig. De bewegingslessen worden gegeven door vakleerkrachten gymnastiek die in staat is om sommige (spel)oefeningen aan te passen aan de mogelijkheden van de leerlingen.</p> <p><i>Gebouw</i> Het schoolgebouw is nieuw en toegankelijk voor rolstoelen.</p> <p><i>Samenwerking</i> Binnen ons samenwerkingsverband is een ambulante begeleider werkzaam vanuit REC3.</p>
<p>Onze grenzen m.b.t. de zorg voor leerlingen met een medische of fysieke beperking</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Visueel: Er zijn geen gidslijnen op de vloer Er is geen computer met braille leesregel Leerkrachten zijn niet geschoold om leerlingen met visuele problemen les te geven 	

- **Auditief en taal/spraak:**

De akoestiek is niet optimaal. Het linoleum op de vloer veroorzaakt veel geluid van schuivende tafels, voeten. Er is geen extra bekleding van wand-, vloer- en plafond om omgevingsgeluiden te reduceren.

- **Lichamelijk beperkt:**

Er is geen aangepast schoolmeubilair. Binnen onze school is geen deskundigheid aanwezig in de vorm van (kinder)fysiotherapie of ergotherapie.

Indien een leerling een handicap heeft die een zodanige verzorging/behandeling vraagt dat daardoor zowel de zorg en behandeling als het onderwijs aan de betreffende leerling of aan de overige leerlingen van de groep onvoldoende tot zijn recht kan komen, dan is voor ons de grens bereikt. Het is dan niet meer mogelijk om kwalitatief goed onderwijs te geven aan de desbetreffende leerling met een handicap en aan de overige leerlingen binnen de groep.

Ambitie: wat willen we bereiken?	Wat hebben we hier voor nodig?
<p>Wij vinden het belangrijk dat een leerling met een medische of fysieke beperking op een school komt waar hij/zij optimaal begeleid kan worden.</p> <p>Als een leerling met een fysieke of medische beperking bij onze school wordt aangemeld dan zullen we kritisch kijken wat we voor deze leerling kunnen betekenen. Van doorslaggevende betekenis is de deskundigheid van de leerkrachten, de groepsgrootte en de zorgwaarde die al in de groep aanwezig is. Naast de (onderwijs) behoefte van de toekomstige leerling van Ter Borch.</p> <p>Bij een negatief besluit hebben wij de plicht om voor een andere passende plaats te zorgen. Dit kan op een andere (speciale) basisschool zijn of op een speciale school.</p>	<p>Bij het nemen van een besluit over het wel of niet plaatsen op onze school zullen we uitgebreid informatie inwinnen bij diverse instanties (zoals de vorige school, peuterspeelzaal, kinderdagverblijf, consultatiebureau etc). Daarnaast maken we gebruik van de kennis en de expertise van ons Baaiszorgteam.</p>

4.3 Sociaal-emotioneel en gedragsondersteuning

Huidige situatie. Wat doen we al?	Invulling
<p>We werken schoolbreed met de Kanjermethode. Deze methode zorgt voor een positief, pedagogisch en veilig schoolklimaat.</p> <p>Daarnaast werken we met een (anti)pestprotocol.</p> <p>De leerkrachten hebben ervaring met de meest voorkomende gedragsproblemen in de klas zoals ADHD en ASS.</p> <p>De school constateert ook haar grenzen wanneer er sprake is van fysiek en/of verbaal agressief gedrag. Wanneer dit laatste geval is dan nemen we contact op met de ouders en wordt het protocol "schorsing en verwijdering" besproken met de ouders.</p>	<p><i>Deskundigheid</i> Het team volgt regelmatig workshops en cursussen m.b.t. gedragsproblemen.</p> <p>Het volledige team is gecertificeerd om de Kanjerlessen te mogen geven.</p> <p><i>Aandacht en tijd</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - In alle groepen worden er Kanjerlessen gegeven. - Aandacht voor veiligheid rondom social media, veilig internetten en digitaal pesten (in de bovenbouw). <p><i>Voorzieningen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kanvas: De leerkrachten (1 t/m 8) vullen twee keer per jaar een observatielijst in. De resultaten worden met de CPO-er besproken tijdens de groepsbespreking. - Weerbaarheidstraining (groep 7&8) - pestprotocol
Onze grenzen m.b.t. zorg voor leerlingen met een gedragsprobleem.	
<p>Belangrijke factoren die o.a. een rol spelen bij de afweging wel/niet toelaten op onze school voor een leerling met gedragsproblemen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verstoring van het leerproces voor andere kinderen. Indien het onderwijs aan de leerling met een handicap een zodanig beslag legt op de tijd en de aandacht van de leerkracht dat daardoor de tijd en aandacht voor de overige (zorg)leerlingen in de groep onvoldoende kan worden geboden. De grens is dan voor ons bereikt en is het niet meer mogelijk om kwalitatief goed onderwijs te bieden aan de overige (zorg) leerlingen in de groep. • De beïnvloeding van de rust en de veiligheid in de groep en de school. • De deskundigheid en de ervaring van het personeel 	
Ambitie: wat willen we bereiken?	Wat hebben we hier voor nodig?
<p>We willen graag streven naar meer expertise binnen de school m.b.t. gedrag.</p>	<p>Er is een gedragspecialist aanwezig binnen de school (Master SEN, gedrag)</p>

4.4 Ondersteuning in de thuissituatie

<p>Huidige situatie. Wat doen we al?</p> <p>De school voert regelmatig gesprekken met ouders/opvoeders (en leerlingen).</p> <p>Bij problemen in de thuissituatie wordt dit ook besproken in het Zorg Advies Team (ZAT).</p> <p>Bij opvoedproblemen kunnen ouders ondersteuning krijgen van schoolmaatschappelijk werk en/of de schoolarts.</p> <p>Wij werken volgens de Wet “verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling”.</p>	<p>Invulling</p> <p><i>Deskundigheid</i> Het schoolzorgteam (directie en CPO-er) hebben kennis van de wet “meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling”.</p> <p><i>Aandacht en tijd</i> Bij problemen in de thuissituatie kunnen ouders contact opnemen met de leerkracht, CPO-er en/of de directie.</p> <p><i>Voorzieningen</i> De school maakt deel uit van het ZAT-team van het CJG. Minimaal vier keer per jaar is er overleg tussen school, schoolarts, schoolverpleegkundige en schoolmaatschappelijk werk.</p> <p><i>Gebouw</i> Er zijn diverse ruimtes in school aanwezig waarin het mogelijk is om over privacygevoelige zaken te praten met de CPO-er of de directie.</p>
<p>Onze grenzen ten aanzien van ondersteuning in de thuissituatie</p> <p>Het lesgeven aan kinderen zien we als onze primaire taak. Dat betekent dat wij als school ouders altijd zullen doorverwijzen naar externe instanties als het gaat om problemen in de thuissituatie.</p>	
<p>Ambitie: wat willen we bereiken?</p> <p>Een goede samenwerking met ouders vinden we erg belangrijk. We zien ouders dan ook als belangrijke partners.</p> <p>De drempel om over de thuissituatie te praten is voor de meeste ouders nog erg hoog. Vaak speelt schaamte ook een rol mee. Ouders worden 3 keer per jaar uitgenodigd voor de tien minuten gesprekken. Vanwege de tijdsdruk kunnen ouders zich echter belemmerd om dan over thuis te praten. Wij bieden deze ouders de mogelijkheid om op een ander tijdstip langs te komen om te praten.</p>	<p>Wat hebben we hier voor nodig?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het anders organiseren van de tien minuten gesprekken. - In november omgekeerde oudergesprekken voeren waarbij de ouders over hun kind vertellen aan de leerkracht.

5. Aanmelding nieuwe leerlingen

Wanneer u uw kind wilt aanmelden bij OBS Ter Borch kunt u contact opnemen met onze directie. De directie kan u desgewenst in een persoonlijk gesprek alles over de school vertellen. Om aan de school te wennen mogen kinderen van 3 jaar en 10 maanden in overleg met de school een aantal dagdelen komen kennismaken.

Met ingang van 1 augustus 2014 is de wet passend onderwijs ingevoerd. Als gevolg van deze wetswijziging is de procedure voor het aanmelden en het daadwerkelijke inschrijven van een nieuwe leerling gewijzigd.

De directie kan bepalen of een aanmeldingsformulier direct wordt meegegeven of dat een vervolgspraak noodzakelijk is. In dit gesprek zal de eventuele ondersteuningsbehoefte van de leerling en de mogelijkheden van de school verder verkend worden.

Door verhuizing en/of verandering van school komen er ook tussentijds kinderen op de school. Hiervoor geldt dezelfde procedure als boven omschreven. De toeleverende school levert een onderwijskundig rapport aan. Met die gegevens kunnen we ervoor zorgen dat een mogelijke overgang zo soepel mogelijk verloopt.

Na een aanmelding kan eventueel de daadwerkelijke inschrijving plaats vinden.

OBS Ter Borch vindt dat ouders de verplichting hebben om bij aanmelding van hun kind te melden of de verwachting bestaat of het kind extra zorg nodig gaat hebben. Dit kunnen ouders aangeven op het inschrijfformulier dat ze meekrijgen na het kennismakingsgesprek. Hierin verzoeken we de ouders een aantal vragen te beantwoorden, zodat we onze toekomstige leerlingen zo goed mogelijk kunnen opvangen.

Wanneer het samenwerkingsverband een beroep doet op onze school voor leerlingen met speciale en/of aanvullende onderwijsbehoeften, wil de school bij elk specifiek geval kunnen bepalen of de school een passende vorm van onderwijs kan bieden. Daarom wil de school volledig geïnformeerd worden over de juiste onderwijs- en begeleidingsvragen.

Als blijkt dat een leerling specifieke onderwijsbehoeften heeft, zullen directie samen met de CPO-ers. Hierbij kunnen wij de expertise vragen van het Baasiszorgteam en eventuele externen. Als we vinden dat we niet de juiste zorg kunnen bieden aan kinderen dan zullen we gaan zoeken naar een school die de zorg wel kan bieden. We noemen dat een "zorgplicht".

Het kan ook zijn dat een kind wel bij ons naar school kan, maar dat er extra middelen of ondersteuning nodig is. Te denken valt aan individuele begeleiding, extra rekenmaterialen of scholing voor de leerkracht. Wij zullen dit dan aanvragen bij het Baasiszorgteam.

6. Conclusie

De basiskwaliteit van OBS Ter Borch is al jaren achtereen voldoende.

De opbrengsten van de tussentoetsen en de eindtoetsen liggen structureel op of boven het landelijk gemiddelde.

Kenmerk van onze school is de grootschaligheid met daarbinnen de rust. Vanuit een klassikale situatie wordt op drie niveaus gewerkt om leerlingen een passend onderwijsaanbod te bieden. Het team heeft veel aandacht voor de cognitieve vakken en voor de ontwikkeling van de sociale vaardigheden.

De school stemt af op de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. We hebben ervaring met het werken met eigen leerlijnen en een ontwikkelingsperspectief.

De school heeft vijf jaar geleden een start gemaakt met handelingsgericht werken en wil vanuit onderwijsbehoeften van leerlingen, het aanbod aanpassen. Met onderwijsbehoeften bedoelt het team: Wat heeft dit kind, in deze klas, met deze leerkracht nodig op het gebied van instructie, leerstof, materiaal en aanpak.

De school is van mening dat voor leerlingen met lichte onderwijsbehoeften een aanpak aanwezig is, zoals:

- Kinderen die een gestructureerde omgeving nodig hebben
- Leerlingen met leesproblemen
- Leerlingen met rekenproblemen

Ook zijn er veel leerlingen waaraan de school zorg verleent, maar dat deze niet zijn terug te vinden in de kengetallen. Zoals leerlingen met een lichte vorm van ASS of ADHD waar geen specialistische ondersteuning voor is, zwakke spellers die niet zwak zijn met lezen en dus geen dyslexieverklaring hebben etc. Deze leerlingen hebben echter wel extra ondersteuning nodig en krijgen deze ook. Vaak lukt dat in de gewone klassensituatie. Maar soms is er ook behoefte aan individuele begeleiding, extra materialen of scholing voor de leerkracht. We hebben inmiddels de nodige ervaring met het aanvragen van deze specialistische ondersteuning.

Bijlage 1:

Ondersteuningsdeskundigheid binnen de formatie van de school

Het gaat hier om de deskundigheid die de school structureel zelf beschikbaar heeft voor leerlingen en ouders vanuit de eigen formatie. Ondersteuningsdeskundigheid van buiten volgt bij de volgende blokken. De mate van deskundigheid wordt bepaald door opleiding of ervaring of een combinatie (het is aan de school de afweging zelf te maken).

Heeft uw school specifieke deskundigheid op het terrein van de ondersteuning van leerlingen. Wat is de kwaliteit en wat zijn de plannen? (←→)

Betekenis scores:

- niet** = wij hebben deze deskundigheid niet beschikbaar.
1 = wij hebben deze deskundigheid, maar deze functioneert nog niet naar tevredenheid.
2 = wij hebben deze deskundigheid en deze functioneert naar tevredenheid.
3 = wij hebben deze deskundigheid, deze is ervaren, opgeleid en de kwaliteit is geborgd.
P = wij zijn van plan in de komende 2 jaar deze deskundigheid te ontwikkelen.

	niet	1	2	3	Plan
Orthopedagogie				X	
(School)maatschappelijk werk				X	
Remedial teaching	X				
Speltherapie/ergotherapie/fysiotherapie	X				
Logopedie	X				
Dyslexie/ taal-, lees-, spraakproblemen	X				
Dyscalculie/ rekenen-, wiskunde problemen	X				
Faalangstreductie	X				
Sociale vaardigheden (SOVA-training)= KANJER					X
Motorische beperkingen/ motorische remedial teaching	X				
Verstandelijke beperkingen		X			
Gedragsproblemen (gedragsspecialist)					X
Huiselijk geweld/AMK				X	
Vertrouwenszaken				X	
Auditieve beperkingen	X				
Visuele beperkingen	X				
ADHD-leerlingen	X				
Autisme (PDD, PDD-NOS, Asperger, ASS).	X				
Hoogbegaafdheid				X	
Jonge risicoleerlingen	X				
NT2	X				
Jeugdpsychiatrie	X				

Toelichting

In de huidige situatie is er soms wel de deskundigheid aanwezig op school, maar zijn er geen uren om gebruik te maken van deze deskundigheid. Te denken valt dan aan de vakleerkracht gymnastiek die tevens motorische remedial teacher is, maar geen uren heeft om mrt te geven.

Voor de toekomst zien we graag dat er leerkrachten worden geschoold op het gebied van gedrag en rekenproblemen (dyscalculie).

Ondersteuningsmaterialen en voorzieningen in de klas

Het gaat hier om materialen en voorzieningen die worden ingezet in de klas om leerlingen met extra onderwijsbehoeften te ondersteunen. (-i-)

Betekenis scores:

- niet** = wij hebben deze materialen/voorzieningen niet beschikbaar.
1 = wij hebben deze materialen/voorzieningen, maar deze worden ad hoc gebruikt.
2 = wij hebben deze materialen/voorzieningen en deze worden naar tevredenheid ingezet.
3 = wij hebben deze materialen/voorzieningen, deze worden structureel ingezet en geborgd.
P = wij zijn van plan in de komende 2 jaar deze materialen/voorzieningen in te zetten.

	niet	1	2	3	Plan
Orthodidactisch materiaal taal/lezen				X	
Orthodidactisch materiaal rekenen/wiskunde			X		
Specifiek aanbod/materialen voor meer- en hoogbegaafden				X	
Inzet specifieke computerprogramma's				X	
Schema's, stappenplannen voor leerlingen die structuur nodig hebben				X	
Concentratie middelen in de klas (oorkappen, stilteplekken e.d.)			X		
Ringleiding in de klas	X				
Extra formatie in de groep	X				
Ondersteuning van de leraren door assistenten (meer handen)				X	
Systeem van coaching door leerlingen	X				

Toelichting

Voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften kunnen wij een beroep doen op het Baasiszorgteam van Stichting Baasis. Indien nodig kunnen we extra formatie aanvragen. Deze formatie wordt dan ingezet ten behoeve van het kind. De uitvoering van deze uren wordt gedaan door onze onderwijsassistenten (onder auspiciën van de leerkracht).

Ondersteuningsvoorzieningen in de school

Het kan hierbij gaan om een groep kinderen die in een aparte groep gedurende de gehele week onderwijs krijgen of die een deel van de week in een aparte groep onderwijs krijgen.

(-i-)

Heeft de school specifieke voorzieningen op het terrein van de ondersteuning van leerlingen. Wat is de kwaliteit en wat zijn de plannen?

Betekenis scores:

- niet** = wij hebben deze voorziening niet beschikbaar.
1 = wij hebben deze voorziening maar deze functioneert nog niet naar tevredenheid.
2 = wij hebben deze voorziening en deze functioneert naar tevredenheid.
3 = wij hebben deze voorziening, deze is goed ontwikkeld en de kwaliteit is geborgd.
P = wij zijn van plan in de komende 2 jaar deze voorziening te ontwikkelen.

	niet	1	2	3	Plan
Huiswerkklas(sen)	X				
Hoogbegaafden groep(en)	X				
Schakel-/taalgroep(en)	X				
NT-2 groep(en)	X				
Structuurgroep(en)	X				
Autigroep(en)	X				
Time out groep(en) voor leerlingen met gedragsproblemen	X				
Groep(en) zeer moeilijk lerende kinderen	X				
Groep(en) moeilijk lerende kinderen	X				
Groep(en) leerlingen met internaliserende gedragsproblemen	X				
Groep(en) leerlingen met externaliserende gedragsproblemen	X				
Observatiegroep(en)	X				
Crisisopvanggroep(en)	X				
Heterogene sbo-groep(en)	X				

Toelichting

Wij hebben geen mogelijkheden om een speciale groep te creëren. Als leerlingen beter tot hun recht komen in zo'n speciale groep dan verwijzen we de leerling door naar het speciaal (basis)onderwijs.

Extra voorzieningen in de fysieke omgeving

Het gaat hier om voorzieningen waarover de school beschikt in of rond het gebouw en de kwaliteit ervan. Voorbeelden: therapieruimtes, verzorgingsruimtes, stilteruimtes, praktijkruimtes.

(-i-)

Heeft de school specifieke voorzieningen in de fysieke omgeving ter ondersteuning van leerlingen. Wat is de kwaliteit en wat zijn de plannen?

Betekenis scores:

niet = wij hebben deze voorzieningen niet.

1 = wij hebben deze voorzieningen, maar deze functioneren nog niet naar tevredenheid.

2 = wij hebben deze voorzieningen en deze worden naar tevredenheid ingezet.

3 = wij hebben deze voorzieningen, deze functioneren naar tevredenheid en de kwaliteit is geborgd.

P = wij zijn van plan in de komende 2 jaar deze voorzieningen te ontwikkelen.

	niet	1	2	3	Plan
Gebouw en ruimtes zijn rolstoelvriendelijk				x	
Invalidetoilet(ten)				x	
Voorzieningen voor dove/slechthorende leerlingen	x				
Voorzieningen voor blinde/slechtziende leerlingen	x				
Gespreksruimte(s)				x	
Therapieruimte(s)				x	
Verzorgingsruimte(s)	x				
Stilteruimte(s)- of hoek(en)	x				
Time out ruimte(s)	x				

Toelichting

Dove/slechthorende leerlingen en blinde/slechtziende leerlingen zijn beter af of op scholen die hier specifiek voor zijn ingericht.

Samenwerkende ketenpartners

Het gaat hier om partners waarmee de school samenwerkt en de intensiteit van de samenwerking.

Voorbeelden: Jeugdzorg, gemeente leerplicht, politie e.d. (→←)

Heeft de school contacten met samenwerkende partners. Hoe structureel zijn deze contacten en wat zijn de plannen?

Betekenis scores:

niet = wij werken met deze partner(s) niet samen.

1 = wij werken incidenteel en op afroep samen, indien nodig.

2 = wij werken regelmatig samen op basis van noodzaak.

3 = wij werken structureel en intensief samen.

P = wij zijn van plan in de komende 2 jaar samenwerking aan te gaan.

	niet	1	2	3	Plan
Afdeling leerplicht gemeente				X	
Wijk en/of gebiedsteams			X		
(School) maatschappelijk werk				X	
Revalidatie	X				
Geestelijke gezondheidszorg		X			
GGZ/JGZ		X			
Jeugdzorg		X			
Politie		X			
Wijkorganisaties	X				
Voorzieningen voor voorschoolse educatie (KDV/PSZ)			X		
Scholen voor PO				X	
Scholen voor VO				X	
Scholen voor speciaal onderwijs, cluster 1 en 2		X			
Scholen voor speciaal onderwijs, cluster 3		X			
Scholen voor speciaal onderwijs, cluster 4		X			
Scholen voor speciaal basisonderwijs		X			

Toelichting

Criteria voor de grenzen van onze zorg

Geef hieronder (met ja of nee) aan welke criteria worden betrokken bij het plaatsen van een leerling en die tevens de grenzen van onze zorg mee bepalen. Gebruik het veld eronder om dit toe te lichten en aan te vullen.

	ja	nee
Het overschrijden van de maximale groepsgrootte		X
Het aantal leerlingen met extra onderwijsbehoeften in de groep	X	
De mogelijkheden, deskundigheid en ervaring van de leraar	X	
De aanwezige deskundigheid binnen het team	X	
De mogelijkheden van ons gebouw en de aanwezige voorzieningen	X	
De mogelijkheden van ons aanbod en de materialen		X
De mate waarin de leerling en leraar extern worden ondersteund	X	
De mate waarin de school kan terugvallen op de hulp en de medewerking van de ouders	X	
De mate waarin de veiligheid van de leerling, de medeleerlingen, hun ouders en de leraar kan worden gewaarborgd	X	
De mate waarin de school de leerling de benodigde medische ondersteuning/verzorging kan bieden	X	
De mate waarin de school het ontwikkelingsperspectief van de leerling kan realiseren	X	
De mate waarin het functioneren en het gedrag van de leerling voor de school hanteerbaar zijn	X	
De mate waarin de leerling een werkhouding en motivatie heeft om zich te ontwikkelen	X	

Toelichting

In hoofdstuk 4 van dit SOP staan de grenzen van onze zorg duidelijk beschreven.